

Pedagogisch werk- en beleidsplan

Jonge Kind

De Schakel
Sterk de wereld in!

Naam peuteropvang: De Schakel
Naam school: De Schakel
Versie: 21-01-2026

Inhoud

Inleiding	4
1. Visie op het jonge kind PCBO	5
2. Pedagogische doelstellingen	6
2.1 Sociaal-emotionele veiligheid	6
2.2 Persoonlijke competenties en zelfredzaamheid	7
2.3 Sociale competenties	8
2.4 Normen en waarden	9
2.5 Pedagogisch handelen.....	9
2.6 Didactisch handelen (Gedifferentieerd- en opbrengstgericht werken)	10
3. Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE):.....	11
3.1 Indicatie Extra Spelen Leren	11
3.2 Indicatie Gelijke Kansen	11
3.3 Het VVE-programma:	12
3.4 Methoden en bronnenboeken groep 0 t/m 2.....	12
4. Vier ontwikkelingsgebieden	13
4.1 Taalontwikkeling.....	13
4.2 Rekenontwikkeling.....	13
4.3 Motorische ontwikkeling	13
4.4 Sociaal- emotionele ontwikkeling.....	14
5. Zicht op ontwikkeling / Kind-volgsysteem.....	15
5.1 Opvallend gedrag en zorgkinderen	15
5.2 Kindermishandeling of huiselijk geweld en MOA	16
5.2.1 MOA kort samengevat:	16
6. De locatie	17
6.1 Groepen.....	17
6.2 Dagindeling groep 0	18
6.3 Dagindeling groep 1/2	18
6.4 Stamgroepen (peuteropvang).....	19
6.4.1 Samengaan van stamgroepen	19
6.5 Incidenteel afwijken (peuteropvang)	19
7. Collega's peuteropvang	20

7.1 Beleidsmedewerker en coaching.....	20
7.2 Overige collega's	21
7.3 Stagiaires en beroepskrachten in opleiding.....	21
7.4 Beroepskrachten in opleiding/stagiaires en bezetting op locatie	21
7.5 Vaste-gezichtencriterium	22
7.6 Vierogen-principe	22
7.7 Achterwachtregeling	22
7.8 Mentor	23
7.9 Wennen	23
7.10 Warme overdracht en doorgaande lijn	24
7.11 Peuterverlenging	24
8. Ouders.....	25
8.1 Informatie aan ouders	25
8.2 Adviesrecht	25
8.3 Interne klachtenregeling ouders peuteropvang	26
9. Slotwoord	27

Inleiding

In dit pedagogisch werk- en beleidsplan leest u de visie van Peuteropvang De Schakel. Dit plan sluit aan op 'De visie op het jonge kind' van PCBO.

Doel van de voor en vroegschoolse educatie is het voorkomen van (taal)achterstanden bij alle leerlingen van 2 tot 6 jaar, die in een achterstandssituatie verkeren of dreigen terecht te komen.

Uitgangspunten van de VE zijn: voorkomen is beter dan genezen en hoe eerder hoe beter. Door risicoleerlingen zo jong mogelijk gericht in hun ontwikkeling te stimuleren wil de overheid latere maatschappelijke problemen als onderwijsachterstanden voorkomen.

De VE bestaat uit een educatief programma, dat begint in de voorschoolse periode (peuteropvang) en loopt door tot in de eerste twee jaar van het basisonderwijs. De Schakel geeft VE aan de hand van de methode Startblokken. De methodiek gaat uit van een benadering van het jonge kind waarbij spel centraal staat.

Het VE-programma voldoet aan de volgende criteria:

- Het is geschikt voor jonge leerlingen en loopt door tot en met groep 3 van de basisschool;
- Er is sprake van een gestructureerde, didactische aanpak;
- Er wordt gezorgd voor een intensieve begeleiding van de leerlingen;
- De medewerkers zijn allemaal VE-gecertificeerd in methodiek Startblokken en Basisontwikkeling;
- In groep 0 is een permanente dubbele bezetting aanwezig;
- Het wordt aangeboden in een voorschoolse instelling of basisschool.

Gebruikte definities en afkortingen in dit document:

Definities

- **Ouders:** Hiermee worden zowel ouders als verzorgers bedoeld.
- **Medewerkers:** In dit document wordt met 'medewerkers' verwezen naar pedagogisch professionals en leerkrachten. Wanneer de tekst specifiek over één van deze groepen gaat, worden zij afzonderlijk benoemd.
- **Kinderen:** De term 'kinderen' verwijst in dit document naar zowel peuters als kleuters. Als de tekst betrekking heeft op slechts één van deze groepen, wordt dit expliciet vermeld.

Afkortingen

- **VVE:** Voor- en vroegschoolse Educatie (groep 0 t/m2)
- **VE:** Voorschoolse Educatie (groep 0)
- **MOA:** Meld-, Overleg- en Aangifteplicht

Houder: PCBO

Adresgegevens peuteropvang: Sandelingplein 25, 3075 AG te Rotterdam

Adresgegevens school: Sandelingplein 25, 3075 AG te Rotterdam

Directeur/locatieleider: Ingard Lachman

Revisie op: 21-01-2027

Revisie door: VVE-coördinator en directeur i.s.m. PCBO

1. Visie op het jonge kind PCBO

Visie op het jonge kind

Kinderen maken in de leeftijd van 2 tot 7 jaar de overgang van een onbewuste manier van in de wereld staan naar een meer zelfbewuste. De (brein)ontwikkeling van het jonge kind is grillig; het tempo van de individuele ontwikkeling per kind kent grote verschillen op diverse ontwikkelgebieden (sociaal-emotioneel, taal/spraak, rekenen en motoriek).

Door in de voor- en vroegschool aan te sluiten bij deze ontwikkeling en tegemoet te komen aan de behoeften van deze kinderen, wordt een rijke basis gelegd voor een optimale verdere ontwikkeling. Dit vraagt om een specifieke visie op leren van het jonge kind.

Welbevinden en betrokkenheid

Welbevinden is een voorwaarde voor kinderen om zich sociaal-emotioneel en cognitief te kunnen ontwikkelen. Wij bieden het jonge kind in de groep structuur, heldere regels en routines, wat de basis is voor een veilige leeromgeving. Bij het samenspelen en samenwerken maken we het jonge kind bewust van de eigen rol. Dit helpt kinderen zich gewenst gedrag eigen te maken. Wij streven naar optimale betrokkenheid van alle kinderen. Vanuit betrokkenheid en welbevinden komen kinderen tot ontwikkeling. Betrokkenheid wordt gestimuleerd door het bieden van veiligheid, aan te sluiten bij de zone van naaste ontwikkeling en de belevingswereld.

Ontwikkelen in een rijke leeromgeving

Om tot ontwikkeling te komen, is het bieden van een rijke leeromgeving een noodzakelijke voorwaarde. Bij PCBO is die rijke leeromgeving in de voor- en vroegschool zichtbaar in herkenbaar in het werken vanuit doelen, het aanbod van materiaal, de inrichting van de

Hoge verwachtingen

Spelend en onderzoekend ontdekken jonge kinderen de wereld om hen heen. De pedagogisch medewerkers en leerkrachten zijn hierbij verbindend, verrijkend en verdiepend door het bieden van ontdekkend spel, demonstratiespel en spelbegeleiding. Instructie wordt gegeven met behulp van een instructiemodel passend bij het jonge kind.

Onze professionals hebben kennis van de ontwikkeling en de belevingswereld van het jonge kind. Zij zijn betrokken, spreken hoge verwachtingen uit en stimuleren in hun handelen de ontwikkeling van de kinderen.

(buiten)ruimtes, door rijk taalgebruik, samenspel en in de aangeboden activiteiten.

De leeromgeving omvat verschillende hoeken, voorzien van concrete materialen en is thematisch ingericht. In de lokalen en ook buiten wordt gewerkt met een beredeneerd en gevarieerd aanbod aansluitend bij de belevingswereld en de zone van naaste ontwikkeling van het jonge kind. Spel is het uitgangspunt van het leren.

Educatief partnerschap

Wij streven naar een optimale samenwerking met de ouders om de ontwikkeling van kinderen goed te begeleiden en te voorzien van een zo passend mogelijk aanbod. Pedagogisch medewerkers en leerkrachten hebben hierin een pro-actieve houding. Elkaar informeren en verbindend communiceren met ouders draagt bij aan het welbevinden en de ontwikkeling van het jonge kind.

Samengevat bevat onze visie op het jonge kind de elementen:

Vanuit welbevinden en betrokkenheid komen kinderen tot ontwikkeling

Aanbod van een rijke leeromgeving aansluitend bij de zone van naaste ontwikkeling;

Pedagogisch medewerkers en leerkrachten zijn de verbindende rol bij spelend leren;

Een goede samenwerking met ouders draagt bij aan het welbevinden en de ontwikkeling;

Wij hanteren heldere regels en routines voor alle kinderen.

2. Pedagogische doelstellingen

2.1 Sociaal-emotionele veiligheid

Sociaal-emotionele veiligheid is een vereiste voor een kind om zich optimaal te kunnen ontwikkelen. Medewerkers zorgen ervoor dat kinderen zich vertrouwd voelen binnen de groep en bij hun groepsgenoten. Alleen dan ontstaat er ruimte om te kunnen ontdekken en ruimte voor interactie met anderen.

Een positieve benadering staat centraal in de omgang met kinderen. Medewerkers benoemen en bevestigen positief gedrag, tonen oprechte interesse en zorgen voor een open en warme sfeer waarin kinderen zich gehoord en gezien voelen. Binnen deze veilige omgeving is er ook ruimte om grenzen aan te geven en kinderen waar nodig op een respectvolle en duidelijke manier te corrigeren. Dit gebeurt altijd met het oog voor de ontwikkeling van het kind.

Om een veilige omgeving te creëren, krijgt het kind voorafgaand aan de opvang of school, de mogelijkheid om te wennen op de groep. Dit gebeurt in afstemming met de ouders. Het kind bouwt een band op met alle medewerkers van de groep. Voor de peuteropvang geldt dat de kinderen worden gekoppeld aan een mentor, een bekend gezicht voor zowel de ouders als het kind. De mentor is eindverantwoordelijk voor het kind als het gaat om de registratie, contacten met IB, VSMW, externen etc. De mentor voert alle gesprekken met de ouders.

Bij binnenkomst worden de kinderen welkom geheten door de vaste medewerkers. Gedurende de dag wordt er gewerkt met een bekend dagritme, zodat de kinderen weten wat zij kunnen verwachten. Medewerkers zorgen door 'voor te leven' voor het goede voorbeeld naar de kinderen.

Onze school is een multiculturele gemeenschap. Leerlingen met verschillende achtergronden en levensovertuigingen zijn welkom. Wij geven ieder kind aandacht en zorg. We leren kinderen zichzelf en anderen te accepteren en respecteren, zonder onderscheid op basis van afkomst, cultuur, sekse of geloof. We richten ons op wat ons verbindt.

Waarden en vorming

Wij werken vanuit normen en waarden die zijn geïnspireerd door Bijbelse uitgangspunten. Ons team helpt leerlingen zich te ontwikkelen tot zelfstandige en betrokken burgers. Daarbij stimuleren we:

- zelfstandigheid
- sociale en communicatieve vaardigheden
- respect voor verschillen
- een positief-kritische houding

We begeleiden kinderen bij het opbouwen van een positief zelfbeeld, zodat zij met vertrouwen voor zichzelf en hun mening kunnen opkomen. Zelfreflectie en inlevingsvermogen zijn hierbij belangrijk.

Persoonlijke ontwikkeling

Leerlingen leren omgaan met tegenslagen, doorzetten en doelen behalen. We stimuleren hen om bewuste keuzes te maken en verantwoordelijkheid te nemen voor hun gedrag en afspraken. Respect staat centraal in de omgang met elkaar en met de omgeving. Dat betekent onder andere:

- interesse tonen in elkaar
- goed luisteren
- samenwerken en rekening houden met anderen
- behulpzaam en beleefd zijn
- kennis en vaardigheden delen

Vanuit onze visie leren kinderen ook om leiding te accepteren en soms het eigen belang ondergeschikt te maken aan dat van een ander of de groep.

Samenleven en conflicthantering

Kinderen leren verschillen te herkennen en er goed mee om te gaan. Ze oefenen in het herkennen en beheersen van emoties en in het vreedzaam oplossen van conflicten, bij voorkeur met oplossingen waar iedereen baat bij heeft. Humor en het geven en ontvangen van feedback helpen hierbij.

Veilige leeromgeving

Wij zien sociale en persoonlijke groei als een leerproces. Daarom bieden we structuur en een veilige omgeving waarin leerlingen zich kunnen ontwikkelen. We zijn ons bewust van onze voorbeeldrol en gebruiken daarbij het programma De Vreedzame School als ondersteuning.

Samenwerking met ouders

Kinderen ontwikkelen zich het best wanneer school en ouders samenwerken. Daarom vinden wij ouderbetrokkenheid belangrijk. Samen begeleiden we leerlingen in hun groei tot verantwoordelijke mensen die goed omgaan met zichzelf, met anderen en met de wereld om hen heen.

2.2 Persoonlijke competenties en zelfredzaamheid

Kinderen krijgen bij peuteropvang De Schakel de ruimte om nieuwe vaardigheden te ontdekken en zelfstandig te oefenen. Door vertrouwen en ruimte te bieden, worden kinderen gestimuleerd om keuzes te maken en oplossingen te bedenken. Actieve betrokkenheid bij hun leerproces vergroot niet alleen hun zelfstandigheid, maar versterkt ook het zelfvertrouwen.

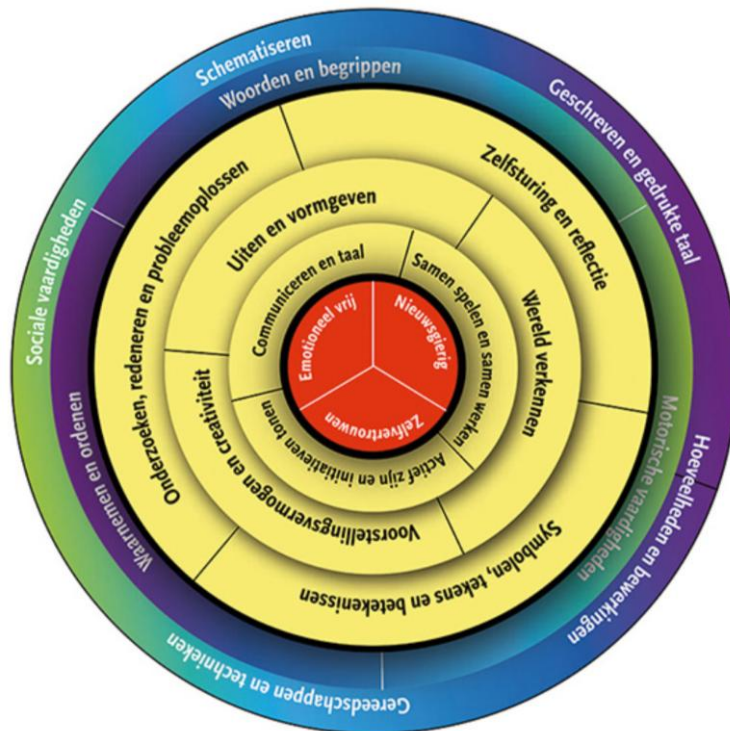
Het stimuleren van persoonlijke competenties is op peuteropvang De Schakel terug te zien op verschillende vlakken. Zie voorbeelden hieronder:

- De ruimtes zijn zo ingericht, dat de kinderen zelfstandig materialen kunnen pakken en opruimen.
- Medewerkers benoemen en bevestigen positief gedrag. Wanneer de kinderen bijvoorbeeld zelfstandig een jas aantrekken, een puzzel opruimen etc.
- Daarbij geven de medewerkers de kinderen de tijd en ruimte om zelfstandig iets te doen, zonder het 'even snel' voor hen te doen. Denk hierbij aan het aantrekken van een jas, of het opruimen van speelgoed of het zelfstandig klimmen op een bank of stoel. Dit geeft de kinderen zelfvertrouwen.
- Het activiteitsaanbod wordt op maat gemaakt aan de hand van de ontwikkeldoelen. Deze sluiten aan bij de ontwikkeling van de kinderen.
- De medewerkers interpreteren vanuit een observerende houding het gedrag en de verbale en non-verbale uitingen van de kinderen. Hierbij is aandacht en respect voor de eigen wijze en het eigen niveau waarop ieder kind zich ontwikkelt. Door aan te sluiten bij datgene wat een kind laat zien en horen, door gevoelens van kinderen serieus te nemen en te benoemen, ondersteunen de medewerkers de leerlingen niet alleen in de ontwikkeling van hun eigen identiteit en een positief zelfbeeld, maar ook in de ontwikkeling van zelfvertrouwen en zelfredzaamheid.

Op De Schakel bieden wij de kinderen een duidelijke structuur met afspraken en routines. De medewerker creëert een uitdagende en betekenisvolle leeromgeving waarbij de peuters/leerlingen kennis maken met elkaar en verschillende materialen. De kinderen krijgen ruimte om te experimenteren met verschillende materialen, zodat er aansluiting plaats kan vinden bij hun manier van leren. Wij stimuleren de kinderen om eigen keuzes te maken en dagen de kinderen uit, zodat zij zich in de zone van naaste ontwikkeling optimaal kunnen ontwikkelen. Het opdoen van succeservaringen is hierbij essentieel. We halen de buitenwereld naar binnen, zodat er aangesloten wordt bij de belevingswereld van de kinderen en wij hen voorbereiden op het leven in de maatschappij. Wij staan voor een open en duidelijke communicatie met ouders en verzorgers, omdat een goed

contact tussen ouders en school het verloop van de schoolontwikkeling optimaal bevordert. Samen werken aan een goede, brede basis voor 'onze' kinderen is daarbij het uitgangspunt.

Hieronder is de Doelencirkel van Basisontwikkeling te zien van waaruit gewerkt wordt. Dit omvat zowel pedagogische als didactische doelen.

2.3 Sociale competenties

Kinderen die op peuteropvang De Schakel verblijven, creëren in de groep met elkaar een kleine samenleving. Een samenleving waarin geoefend kan en mag worden. Dit is terug te zien in o.a.:

- Het stimuleren van interactiemomenten tussen kinderen, bijvoorbeeld tijdens eet- en drinkmomenten.
- De medewerkers helpen de kinderen, indien nodig, bij het oplossen van conflicten.
- De medewerkers stimuleren, voornamelijk de kinderen vanaf 3 jaar, samen te spelen.
- Bij de sociale ontwikkeling gaat het om hoe het kind omgaat met anderen en hoe anderen omgaan met de peuter/leerling. Bij de emotionele ontwikkeling gaat het om het leren omgaan met de eigen gevoelens en die van de ander. De kinderen zijn deels afhankelijk van de medewerker om de wereld te ontdekken, te begrijpen wat er allemaal in de omgeving gebeurt en de eigen gevoelens te leren begrijpen. Door handelingen voor te doen, gebeurtenissen te verwoorden en het kind te stimuleren om op onderzoek uit te gaan krijgt het kind de mogelijkheid om te groeien in zijn/haar sociaal-emotionele ontwikkeling. De uitdagende speel-/leeromgeving (verschillende hoeken en materialen) bieden hiertoe de mogelijkheid. De medewerkers besteden veel aandacht aan de begrippen 'helpen' en 'delen'. Kinderen zijn namelijk al vroeg in staat om anderen te 'helpen'. Kinderen mogen de medewerkers of elkaar helpen tijdens de dagelijkse bezigheden in de groep. Delen gaat verder dan helpen, het vraagt van kinderen dat zij begrijpen dat de ander iets nodig heeft én ze moeten iets dat van henzelf is omzetten naar iets 'van een ander'. Om het helpen en delen te stimuleren worden er dagelijks spelletjes aangeboden, boeken voorgelezen, eten/drinken uitgedeeld, e.d. De thema's delen en helpen komen ook terug in Vreedzaam. Dit complete programma voor de groepen 0 t/m 8 richt zich op sociale competentie en democratisch burgerschap.

2.4 Normen en waarden

Kinderen krijgen in groepsverband de mogelijkheid om te oefenen in sociale vaardigheden. Zij leren om respectvol met elkaar om te gaan en rekening te houden met een ander. Door samen te spelen, ontwikkelen ze sociale vaardigheden zoals het tonen van empathie, het uiten van hun gedachten en gevoelens en het luisteren naar anderen. Het belang van een mening geven en het luisteren naar de mening van een ander. Dit draagt bij aan wederzijds begrip en helpt bij het opbouwen van zelfvertrouwen en communicatieve vaardigheden.

Om goed aan de samenleving te kunnen deelnemen is het belangrijk dat kinderen de waarden en normen van de omgeving waarin zij leven leren kennen en zich eigen maken. De groep waar de kinderen deel van uitmaken biedt hiertoe de mogelijkheid: zo gaan wij met elkaar om, zo gaan wij met onze omgeving om en dit zijn onze gewoonten en rituelen. Kinderen verkennen grenzen en willen weten wat van hen verwacht wordt. Iedere leeftijd verkent dit op eigen wijze. De kinderen krijgen de ruimte om te ontdekken wat grenzen zijn zodat zij vanuit zichzelf, intrinsieke motivatie, grenzen als eigen gaan ervaren. Dit stimuleren de medewerkers door positief gedrag te belonen met complimenten en grenzen aan te geven wanneer kinderen niet wenselijk gedrag vertonen. Het aangeven van grenzen stemmen de medewerkers af op de leeftijd en op het begrip van de kinderen. Zo leiden de medewerkers de kinderen soms af, negeren soms gedrag, spreken kinderen soms aan op hun gedrag, leggen oorzaak en gevolg uit, etc. Wanneer een groep kinderen hiertoe in staat is, maken de medewerker en de kinderen samen afspraken over bijvoorbeeld omgangsvormen zodat zij zich verbonden voelen met de afspraken en elkaar kunnen helpen leren. Het uitgangspunt daarbij is altijd een positieve benadering, kinderen krijgen kansen 'fouten' te maken en te leren. Wij leren van en met elkaar. De medewerkers zijn zich bewust van de belangrijke rol die zij hebben in het uitdragen en naleven van waarden en normen. Kinderen leren door te zien, te ervaren en door gedrag na te doen van ons en elkaar. In het programma van Vreedzaam komt dit ook uitgebreid aan bod.

2.5 Pedagogisch handelen

Kinderen worden op een speelse manier gestimuleerd in hun betrokkenheid en welbevinden en sociaal emotionele, motorische, taal-, reken- ontwikkeling. Door betrokkenheid en interactie met de medewerkers en kinderen, voelen zij zich op hun gemak en krijgen zij de kans om zich te ontwikkelen. Dit wordt ondersteund door de inzet van verschillende activiteiten en de rijke leeromgeving.

Medewerkers gaan op een sensitieve en responsieve manier met kinderen om. Zij reageren warm, zijn betrokken, spelen in op de emoties en helpen indien nodig deze te reguleren. Vanuit Vreedzaam en de Executieve functies krijgen de medewerkers handvatten aangeboden om kinderen tools aan te leren.

De medewerkers hebben respect voor de autonomie van kinderen. Dit is o.a. zichtbaar wanneer kinderen de mogelijkheid krijgen in het maken van keuzes. Dit draagt bij aan het zelfvertrouwen van het kind. Er worden grenzen gesteld en daarnaast routines en structuur aangeboden, zodat kinderen zich emotioneel veilig en geborgen kunnen voelen. Ook taal en communicatie werken sterk bevorderend wanneer kinderen in gesprek gaan met een ander. Door uitleg te geven over emoties en de gevolgen van gedrag, ontwikkelen kinderen niet alleen hun taalvaardigheid, maar ook sociaal inzicht en empathie.

Kinderen krijgen in groepsverband met verschillende interacties te maken. Positieve interacties tussen de kinderen worden door medewerkers gezien en benoemd. Wanneer een kind in een conflict terecht komt, zullen de medewerkers de mogelijkheid bieden dit zelf op te lossen. Wanneer dit voor het kind lastig is, biedt een medewerker hulp.

Een uitdagende omgeving nodigt de kinderen uit tot spel en een speelmoment biedt leeransen. Om die reden zorgen de medewerkers voor een uitdagende omgeving en inrichting met een gevarieerd aanbod aan concrete- en ontwikkelingsmaterialen, als ondersteuning van verschillende ontwikkelingsgebieden. Onder leiding van de medewerkers nemen kinderen deel aan vrije- en gestructureerde activiteiten. De taak van de medewerker is

om te activeren, aan te sluiten, te begeleiden en te observeren. Goed en gevarieerd spel- en ontwikkelingsmateriaal is in elke groep aanwezig om kinderen uit te dagen om tot spel te komen. Medewerkers spelen mee met de kinderen om zo natuurlijk mogelijk tijdens het spel hun ontwikkeling te kunnen stimuleren. Tegelijkertijd werken zij gedifferentieerd – in aansluiting op de individuele leerbehoefte en ontwikkelingsfase van elk kind – en opbrengstgericht: de medewerker nodigt het kind met beredeneerd aanbod uit tot het zetten van de volgende stap in z'n ontwikkeling. Binnen de VE werken wij in onze activiteiten aan alle ontwikkelingsdomeinen, met speciale aandacht voor de taal- en cognitieve ontwikkeling.

2.6 Didactisch handelen (Gedifferentieerd- en opbrengstgericht werken)

Een stimulerende en veilige omgeving is essentieel voor de ontwikkeling van kinderen. Door hen de ruimte te geven om te ontdekken en zelfstandig keuzes te maken, ontwikkelen ze zelfvertrouwen en nieuwe vaardigheden. Op peuteropvang De Schakel worden activiteiten aangeboden die nauw aansluiten bij de zone van naaste ontwikkeling van het kind zoals beschreven in de visie op het Jonge Kind vanuit PCBO. De activiteiten zijn gebaseerd op de ontwikkeldoelen die aansluiten op de behoefte en ontwikkeling van de kinderen. Hierbij wordt gebruik gemaakt van het observatiesysteem: KIIK! en de HOREB.

De groep is zo ingericht dat de kinderen zelfstandig op ontdekking kunnen gaan. Zij kunnen kiezen voor het spelen met verschillende concrete materialen. Daarnaast vinden er dagelijks doelgerichte activiteiten plaats in kleine kringen of in themahoeken. Het aanbod is passend bij de verschillende ontwikkelingsfasen van de kinderen.

3. Voor- en Vroegschoolse Educatie (VVE):

In de VVE worden kinderen blootgesteld aan een rijke ontwikkelingsstimulering. Juist kinderen met een (risico op een) achterstand profiteren hiervan. Deelname aan VVE zorgt niet alleen voor een goede start in het basisonderwijs. Het draagt op de lange termijn ook bij aan een soepel lopende onderwijscarrière, een passende plek op de arbeidsmarkt en gezonder gedrag op volwassen leeftijd. Het is daarom essentieel om zoveel mogelijk kinderen met een (risico op een) achterstand gebruik te laten maken van het Rotterdamse aanbod van VVE. Het voornaamste doel van VVE is om de ontwikkeling van jonge kinderen extra te ondersteunen, met speciale aandacht voor degenen die een verhoogd risico lopen op een onderwijsachterstand. (Bron: NROB)

3.1 Indicatie Extra Spelen Leren

De indicatie Extra Spelen Leren voor Voorschoolse Educatie (VE) waarmee peuters recht hebben op 16 uur VE, wordt afgegeven door het Centrum voor Jeugd en Gezin (CJG). Kinderen krijgen deze indicatie bij 14 of 24 maanden. Er kan indien nodig een herindicatie aangevraagd worden door de peuteropvang. Dit kan ook nog na 24 maanden.

Voor locaties binnen het NPRZ-gebied is de opvang voor peuters gratis, wanneer zij in het bezit zijn van een indicatie Extra Spelen en Leren en waarvan ouders een inkomen tot 130% van het wettelijk sociaal minimum ontvangen.

Voor peuters met indicatie Extra Spelen en Leren, waarvan de ouders een inkomen hoger dan 130% van het wettelijk sociaal minimum ontvangen, geldt dat van de 16 uur VE zij 8 uur gratis krijgen.

Voor peuters zonder indicatie Extra Spelen en Leren, geldt dat de ouders naast de standaard 8 uur, extra uren bij kunnen kopen.

Indien er plek is op de peuteropvang, kunnen kinderen al vanaf 2 jaar geplaatst worden. Het aantal uur opvang is maatwerk en zal te allen tijde met ouders en de medewerkers van de peuteropvang worden afgestemd.

Alle peuters tussen 2.6 en 4 jaar met een indicatie Extra Spelen en Leren hebben recht op 960 uur Voorschoolse Educatie. Dit ziet er bij peuteropvang De Schakel als volgt uit:

Vanaf 2 jaar komen peuters 2 dagdelen per week naar de peuteropvang, met de indicatie Extra spelen en leren komen zij vanaf 2.6 jaar per week 16 uur verdeeld over 5 dagen; op maandag, dinsdag, donderdag en vrijdag 3 uur en op woensdag 4 uur.

3.2 Indicatie Gelijke Kansen

Uit recent onderzoek van de gemeente blijkt dat armoede en schuldproblematiek in een gezin belangrijke risicofactoren zijn die de ontwikkeling van jonge kinderen negatief kunnen beïnvloeden. Daarom bestaat in Rotterdam vanaf 2020 de indicatie Gelijke kansen. Met deze indicatie hoeven ouders met schuldproblemen geen ouderbijdrage te betalen voor de Peuteropvang. Hun peuter kan gratis naar de peuteropvang. De gemeente betaalt de kosten voor deelname van maximaal 16 uur per week. Het gaat om ouders die gebruikmaken van schuldsanering op grond van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening of de Wet schuldsanering natuurlijke personen. In Rotterdam gaat het om een klein aantal peuters dat in aanmerking komt voor de indicatie Gelijke kansen. Om in aanmerking te komen voor de indicatie Gelijke kansen, moeten ouders op de peuteropvang of bij de administratie aangeven dat ze gebruikmaken van schuldsanering op grond van de Wet gemeentelijke schuldhulpverlening of de Wet schuldsanering natuurlijke personen.

3.3 Het VVE-programma:

Op peuteropvang De Schakel wordt gewerkt met het VVE-programma Startblokken en Basisontwikkeling.

Startblokken en Basisontwikkeling

De methode Startblokken en Basisontwikkeling is een educatieve benadering voor kinderen van 0 tot 8 jaar, waarbij de nadruk ligt op een ontwikkelingsgerichte werkwijze. Deze methodiek sluit aan bij de actuele ontwikkelingskansen en interesses van kinderen en stimuleert hen om nieuwe stappen te zetten in hun groei en vaardigheden.

Omdat elk kind zich op een eigen manier en in een uniek tempo ontwikkelt, is er geen vaste structuur of strikt werkplan. In plaats daarvan biedt de methode bouwstenen die ondersteuning bieden bij het samenstellen van passende activiteiten. Deze bouwstenen zijn gebaseerd op inzichten in de ontwikkeling van jonge kinderen en dienen als richtlijn bij het vormgeven van activiteiten en het stellen van doelen.

De bouwstenen richten zich op verschillende aspecten, zoals het aanbod van activiteiten, de inhoud en thematiek, het pedagogisch-didactisch handelen, het observeren en registreren van de ontwikkeling, de inrichting van de ruimte, het gebruik van materialen, de dagindeling en de samenwerking met ouders. Door deze flexibele aanpak ontstaat een omgeving waarin kinderen worden gestimuleerd om zich optimaal te ontwikkelen binnen hun eigen mogelijkheden en interesses.

3.4 Methoden en bronnenboeken groep 0 t/m 2

Naast het VVE-programma wordt er nog een aantal andere methoden en bronnenboeken ingezet, namelijk;

- Met Sprongen Vooruit: voor de rekenontwikkeling
- LOGO 3000: voor de woordenschatontwikkeling
- Vreedzaam: voor burgerschap

4. Vier ontwikkelingsgebieden

4.1 Taalontwikkeling

Een vroege en gerichte stimulering van spraak en taal draagt bij aan een goede basis voor communicatie en begrip. Het vergroten van de woordenschat en het ontwikkelen van taalvaardigheid zijn belangrijke doelen binnen de VVE. Taalontwikkeling gaat verder dan alleen woordenschat. Het begrijpen en overbrengen van betekenis speelt een belangrijke rol. Communicatie vereist niet alleen dat een kind begrijpt wat een ander zegt, maar ook dat het zichzelf duidelijk kan uitdrukken. De kinderen worden daardoor continu uitgenodigd in gesprek te gaan met elkaar of met een medewerker. Dit alles draagt bij aan optimale taalontwikkeling en het legt de basis voor effectief taalgebruik.

Op peuteropvang De Schakel wordt hier invulling aan gegeven doormiddel van het gebruik van de methode LOGO 3000 als bronnenboek. Tevens maken de medewerkers eigen woordclusters. Het aanbieden van (nieuwe) woorden gebeurt via de methodiek van Verhallen. Alle medewerkers zijn hierin geschoold. Binnen de thema's wordt op een planmatige wijze de woordenschat vergroot door activiteiten zoals: (voor)lezen, versjes en rijmpjes, zingen, themahoek, verteltafel, etc. Wanneer er hiaten zijn in de spraak- en taalontwikkeling krijgen de medewerkers tips en handelingsadviezen aangereikt en/ of wordt het kind doorverwezen naar logopedie.

4.2 Rekenontwikkeling

Binnen de groepen 0 t/m 2 worden de vier domeinen op het gebied van rekenen gestimuleerd. De vier domeinen zijn: getallen, verhoudingen, meten en meetkunde en verbanden.

Spelenderwijs worden begrippen als tijd en geld ook ingezet binnen het rekenaanbod. Rekenactiviteiten worden betekenisvol en spelenderwijs binnen het thema aangeboden, zodat kinderen de rekendomeinen- en begrippen kunnen ontdekken, toepassen en leren verwoorden. Indien passend wordt er gebruik gemaakt van de materialen van Met Sprongen Vooruit.

4.3 Motorische ontwikkeling

Motorische ontwikkeling wordt niet alleen gestimuleerd tijdens georganiseerde activiteiten zoals klimmen, fietsen, tekenen etc., maar juist ook tijdens dagelijkse bezigheden en de zelfstandigheidsbevordering. De motorische ontwikkeling van kinderen kent twee belangrijke aspecten: de grove motoriek en de fijne motoriek. Het jonge kind leert vooral door experimenteren en dingen te ervaren. Dit komt allemaal terug in de dagelijkse omgang met peuters en kleuters. De medewerkers ontdekken samen met de peuters/ leerlingen de wereld en maken daarbij gebruik van zand, klei, water, materiaal voor ooghandcoördinatie, muziekinstrumenten, klim- en klautermateriaal, rijdend materiaal. De leerlingen uit groep 1/2 nemen dagelijks deel aan een gym- en/of spelles, hetzij binnen in het speellokaal of buiten op het schoolplein. De peuters uit groep 0 kunnen dagelijks gebruik maken van het speellokaal voor aanbod in gym- en spellessen en buitenspel op het peuterplein. Verder biedt een medewerker van Playfit wekelijks op beide peuter groepen het programma Doerakkers aan. De leerlingen uit groep 1/2 worden één keer per jaar motorisch gescreend door de leerkracht om vast te stellen hoe de motorische ontwikkeling verloopt. De resultaten van de screening worden besproken met de oefentherapeut die gehuisvest is in De Schakel. Wanneer er zorgen of vragen zijn over de motorische ontwikkeling van een leerling kan de leerkracht een beroep doen op de oefentherapeut. De oefentherapeut voert indien noodzakelijk een observatie binnen de groep uit.

4.4 Sociaal- emotionele ontwikkeling

Door de sociaal-emotionele ontwikkeling bij jonge kinderen te stimuleren, wordt de basis gelegd voor het omgaan met emoties op latere leeftijd. Het benoemen en beschrijven van gevoelens helpt kinderen om hun emoties op een gepaste manier te uiten. Het leren reguleren van deze gevoelens helpt kinderen om ook in uitdagende situaties op gezonde wijze met emoties om te gaan. Autonomie wordt gestimuleerd door kinderen de ruimte te geven om zelf oplossingen te bedenken voor situaties waarmee ze geconfronteerd worden. Door een balans te bieden tussen uitdaging en ondersteuning kunnen kinderen nieuwe dingen uitproberen en tegelijkertijd rekenen op hulp wanneer nodig. Het ontwikkelen van emotionele zelfregulatie en het stimuleren van zelfredzaamheid zijn belangrijke aspecten van de sociaal-emotionele groei van kinderen. Zij leren niet alleen hun eigen gevoelens te begrijpen en te uiten, maar ontwikkelen ook het vermogen om respectvol met anderen om te gaan. Op De schakel wordt bij peuters en kleuters gewerkt met de methode Vreedzaam Deze methode richt zich op het bevorderen van sociale vaardigheden en burgerschap. Het richt zich op het creëren van een leefgemeenschap binnen de klas en de school, waar kinderen zich gehoord en gezien voelen en waar zij leren samen beslissingen te nemen en conflicten op te lossen.

Daarnaast wordt er gebruikt gemaakt van de metafoer van de boot voor de ontwikkeling van de executieve functies en de basistechnieken van Teach like a Champion 3.0. Doormiddel van coaching, terugkerende overleggen op onderwerpen vanuit de VVE en door bijscholing, vindt er continu ontwikkeling plaats op deze vier ontwikkelingsgebieden en wordt de werkwijze geborgen. Dit is opgenomen in het VVE-opleidingsplan.

5. Zicht op ontwikkeling / Kind-volgsysteem

Zowel op school als op de peuteropvang wordt gewerkt met het gecertificeerde observatiesysteem KIIK!.

Kinderen in de leeftijd van 2 t/m 6 jaar maken een enorme ontwikkeling door. Voor de doorgaande lijn gebruiken bij het observatiesysteem in groep 0 en

KIIK! is een observatie- en registratie instrument dat de ontwikkeling van het jonge kind in kaart brengt. Door deze observaties en registraties ontstaat er een compleet beeld van de ontwikkeling van ieder kind. Op basis van deze informatie kan de medewerker/ leerkracht inspelen op de ontwikkelingsbehoeften van kinderen door de activiteiten af te stemmen op de zone van de naaste ontwikkeling. Met behulp van KIIK! wordt de ontwikkeling van de kinderen twee keer per schooljaar geregistreerd. In de tussentijd heeft het kind voldoende tijd om zich te ontwikkelen waardoor de verschillende registratiemomenten per kind met elkaar te vergelijken zijn. Hierdoor krijgt de medewerker/ leerkracht voldoende zicht op het ontwikkelingsverloop en het effect van het (onderwijs)aanbod.

De observaties en registraties van de kinderen vinden op vaste momenten plaats, namelijk: in oktober/november en in april/mei. In november en juni wordt de ontwikkeling van de kinderen met de ouders besproken.

Wanneer een nieuwe leerling start zonder een warme overdracht, wordt er na 6 weken een nulmeting gedaan. Er wordt een registratie gemaakt van de volgende ontwikkelingsgebieden namelijk; betrokkenheid, risicofactoren, spraaktaal en spelontwikkeling.

Na een nulmeting, de warme overdracht of na de start binnen de peuteropvang, worden in de groepen 0 t/m 2 twee keer per jaar, minimaal de vier verplichte ontwikkelingslijnen/ gebieden geobserveerd en geregistreerd in het kindrapport.

Activiteiten worden afgestemd vanuit de ontwikkeldoelen van elk kind, zodat er gericht gewerkt kan worden aan hun groei en ontwikkeling. Na iedere themaperiode of observatieregistratie worden de persoonlijke of groepsgerichte plannen beoordeeld en aangepast waar nodig, afhankelijk van de voortgang en behoeften van de kinderen. Deze aanpak volgt de vier fasen (verbinden, verrijken en verdiepen door het bieden van ontdekkend spel) van gedifferentieerd- en opbrengstgericht werken, waarbij wordt gekeken naar de voortgang, evaluatie en bijstelling van de plannen.

5.1 Opvallend gedrag en zorgkinderen

Naast het registreren en volgen van de ontwikkeling van de kinderen doormiddel van het volgsysteem, kunnen er zich situaties voordoen, waarbij kinderen opvallend gedrag vertonen. Ook kunnen er zorgen zijn over de ontwikkeling van een kind.

Binnen de groepen 0 en 1/2 wordt opbrengstgericht gewerkt d.m.v. spel. Door het analyseren van observatielijsten (KIIK!) en de registraties in HOREB wordt gekeken wat de kinderen nodig hebben om hen zo optimaal mogelijk voor te bereiden op de volgende groep. Er zal daarna een gericht (onderwijs)aanbod worden geboden, gericht op de individuele behoeften van de kinderen. De medewerkers/ leerkrachten hebben om de 6 weken een groepsbespreking met de intern begeleider waarin de observaties en bijzonderheden van de kinderen besproken worden. Kinderen waar zorg over is worden besproken met de schoolcontactpersoon van PPO. PPO kan vervolgens vanaf de leeftijd van 3,2 jaar oud een observatie of verder onderzoek inplannen. Daarnaast wordt de schoolmaatschappelijk werker ook betrokken bij de zorg indien er sprake is van maatschappelijke zorg. We werken op school met een Schoolzorgteam waarbij ook CJG en Wijkteam aansluiten. Dit overleg vindt vijf keer per jaar plaats. Kinderen waarbij sprake is van meervoudige problematiek en waarbij de geboden interventies nog niet tot de gewenste verbeteringen hebben geleid worden besproken in een MDO.

Tijdens dit overleg wordt gebruik gemaakt van de expertise van de externe partners, waaronder de schoolmaatschappelijk werkster. Wanneer de kind besproken wordt in het MDO worden de ouders hiervan op de hoogte gesteld. Indien er geen toestemming is kan het kind anoniem besproken worden. In Esis wordt verslag gelegd van alle afspraken en bijzonderheden die tijdens een zorgoverleg besproken worden.

5.2 Kindermishandeling of huiselijk geweld en MOA

Er wordt gewerkt volgens het *Handelingsprotocol Meldcode, huiselijk geweld en kindermishandeling PCBO en MOA (2024)*, welke is opgenomen in het 'Beleidsplan veiligheid en gezondheid peuteropvang PCBO'. In dit protocol wordt de meldcode huiselijk geweld en kindermishandeling in de thuissituatie beschreven en is het afwegingskader opgenomen. Ook de Meld-, overleg- en aangifteplicht (MOA) bij vermoeden van geweld- of zedendelict is hierin beschreven. En tot slot de stappen bij seksueel grensoverschrijdend gedrag.

Er is op de locatie een vast aanspreekpunt als het gaat om signalen van huiselijk geweld of kindermishandeling, een geweld- of zedendelict door een medewerker of seksueel grensoverschrijdend gedrag door kinderen, namelijk de 'aandachtsfunctionaris huiselijk geweld en kindermishandeling'. De aandachtsfunctionaris op De Schakel is J. van der Welle.

5.2.1 MOA kort samengevat:

Overlegplicht: De houder is verplicht om onverwijld te overleggen met de vertrouwensinspecteur bij mogelijke vermoedens van mishandeling of seksueel misbruik van een kind in de kinderopvang door een medewerker.

Aangifteplicht: wanneer de houder en de vertrouwensinspecteur in het overleg concluderen dat er een redelijk vermoeden van mishandeling of seksueel misbruik is, is de houder verplicht om onverwijld aangifte te doen.

(Vertrouwensinspecteurs Inspectie van het Onderwijs 0900 111 3 111 (lokaal tarief) alle werkdagen, 08.00-17.00u)

Meldplicht: bij mogelijk vermoedens van mishandeling of seksueel misbruik van een kind in de peuteropvang door een andere medewerker, moeten medewerkers dat onverwijld melden bij de houder.

Aangifteplicht: bij redelijke vermoedens van mishandeling of seksueel misbruik van een kind in de kinderopvang door de houder, is een medewerker verplicht om onverwijld aangifte te doen.

(Rol van de houder wordt in deze waargenomen door bestuurssecretaris Ruud Kuhn via het nummer van PCBO 010- 41 91 300).

6. De locatie

Om tot ontwikkeling te komen, is het bieden van een rijke leeromgeving een noodzakelijke voorwaarde. Die rijke leeromgeving is in de VVE zichtbaar en herkenbaar in het werken vanuit doelen, het aanbod van materiaal, de inrichting van de (buiten)ruimtes, door rijk taalgebruik, samenspel en in de aangeboden activiteiten. De leeromgeving omvat verschillende hoeken, voorzien van concrete materialen en is thematisch ingericht. In de lokalen en ook buiten wordt gewerkt met een beredeneerd en gevarieerd aanbod aansluitend bij de belevingswereld en de zone van naaste ontwikkeling van het jonge kind. Spel is het uitgangspunt van het leren. (Bron: Visie op het jonge kind PCBO).

De verschillende materialen en hoeken zijn voorzien van een afbeelding van de inhoud, zodat dit direct zichtbaar is voor de kinderen.

Het lokaal van groep 0 en groep 1/2 is ingedeeld in verschillende hoeken:

- De huishoek;
- De bouwhoek;
- De lees- en schrijfhoek;
- De rekenhoek;
- De themahoek.

Daarnaast is er een puzzelkast, een kast met constructiematerialen en een kast met taal-en rekenspelletjes. De kinderen maken ook gebruik van materialen voor creatieve activiteiten. De computer en het digibord worden ingezet ter ondersteuning van het onderwijsaanbod. De groepen maken minimaal 3 keer per week gebruik van het speellokaal.

Dagelijks gaan de kinderen van groep 0 en de groepen 1/2 buitenspelen. Peuteropvang De Schakel maakt gebruik van een klein afgebakend plein dat grenst aan het grote schoolplein. Voor het buitenspelen van de peuters is geen vast rooster, de peuters kunnen te allen tijde naar buiten. De kleuters maken gebruik van het grote schoolplein. Dit plein is ook afgebakend. Daarnaast zijn er voor zowel de peuters als de kleuters fietsen, karren en steppen voorhanden. Tijdens het buitenspelen wordt het thema, waar mogelijk, geïntegreerd. Dit houdt in dat tijdens het buitenspelen ook aandacht is voor de verschillende ontwikkelingsgebieden (taal, rekenen, motoriek, e.d.). Jaarlijks worden beide schoolpleinen geïnspecteerd op veiligheid via SpeelTopVeilig en worden onveilige situaties op het schoolplein gemeld bij de technische dienst van het schoolbestuur.

6.1 Groepen

Op peuteropvang De Schakel zijn er 2 groepen met maximaal 16 kinderen per groep.

Naam groep	Aantal kinderen (max.)	Leeftijd kinderen	Aantal medewerkers	Openingstijden
De Vissen	16	2- 4 jaar	2	Ma: 08:20 – 11:20 uur Di: 12:20 – 15:20 uur Wo: 08:20 – 12:20 uur Do: 08:20 – 11:20 uur Vr: 12:20 – 15:20 uur
De Schildpadden	16	2- 4 jaar	2	Ma: 12:20 – 15:20 uur Di: 08:20 – 11:20 uur Wo: 08:20 – 12:20 uur Do: 12:20 – 15:20 uur Vr: 08:20 – 11:20 uur

6.2 Dagindeling groep 0

Tijd	Activiteit
08.20 - 08.45	Inloop en vrij spel
08:45 – 09:05	Dagopening in de grote kring
09:05 – 10:00	Spelen en werken
10:00 – 10:15	Opruimen, eten en drinken
10:15 – 10:30	Plasronde en boeken lezen
10:30 – 11:15	Buiten spelen of speellokaal
11:15 – 11:20	In de kring dagdeel afsluiten en naar huis
12;20 – 12:45	Inloop en vrij spel
12:45 – 13:05	Dagopening in de grote kring
13:05 – 14:00	Spelen en werken
14:00 – 14:15	Opruimen, eten en drinken
14:15 – 14:30	Plasronde en boeken lezen
14:30 – 15:15	Buiten spelen of speellokaal
15:15 – 15:20	In de kring dagdeel afsluiten en naar huis

6.3 Dagindeling groep 1/2

Tijd	Activiteit
08:30 – 08:45	Spelinloop/ begintask
08:45 – 09:15	Kring: levensbeschouwing/ woordenschat
09:15 – 10:00	Bewegingsonderwijs
10:00 – 10:30	Kring: sociaal emotionele vorming en burgerschap
10:30 – 11:30	Thematisch werken: rekenen/ wiskunde/ taal
11:30 – 12:00	Kring: rekenen/ wiskunde
12:00 – 12:30	Pauze
12:30 – 12:45	Kring: beginnende geletterdheid/ taal
12:45 – 13:30	Thematisch werken: rekenen/ wiskunde/ taal
13:30 – 14:00	Muziek/ dans/ drama
14:00 – 14:45	Bewegingsonderwijs
14:45	Dagsluiting

Ouders brengen de kinderen om 08:20 uur naar de vaste plaats op het grote schoolplein bij de medewerkers. Om 12:20 uur worden de kinderen bij de hoofdingang van de school gebracht door de medewerkers, waar de ouders buiten op de kinderen wachten. Bij het brengen en halen is er voor ouders tijd om even te bespreken of er nog bijzonderheden zijn en/ of hoe het dagdeel verlopen is.

Op woensdagmorgen vindt er in groep 0 t/m 2 een spelinloop plaats. Bij binnenkomst kunnen de ouders samen met de kinderen een ontwikkelingsspel kiezen. Het doel van de spelinloop is het vergroten van de ouderbetrokkenheid, ouders inzicht geven in de ontwikkeling van hun kind en het stimuleren van de Nederlandse taal. Daarnaast is er op dinsdag- en donderdagmiddag een inloopmoment voor de ouders van de peutergroepen. Tijdens deze momenten worden er verschillende activiteiten met de ouders georganiseerd.

6.4 Stamgroepen (peuteropvang)

De kinderen worden opgevangen in een vaste groep, een zogeheten stamgroep. Dit zorgt voor een veilige omgeving voor de kinderen waarin zij zich optimaal kunnen ontwikkelen. Peuteropvang De Schakel heeft 1 locatie waar 2 stamgroepen van 16 kinderen afwisselend worden opgevangen met minimaal één vast gezicht aanwezig op de groep. Zie indeling tabel 6.1.

6.4.1 Samengaan van stamgroepen

Op woensdagochtend worden de oudste kinderen van de vissengroep en de schildpaddengroep samengevoegd in één groep om aan de eis van 960 uur te kunnen voldoen. Een kind maakt gedurende de week gebruik van ten hoogste twee verschillende stamgroep ruimtes.

Wanneer dit voorkomt, worden ouders hierover geïnformeerd middels een bericht in de schoolapp of brief. Dit wordt voorafgaand aan het besluit, besproken met de oudercommissie.

6.5 Incidenteel afwijken (peuteropvang)

In sommige gevallen kan er afgeweken worden hoe de opvang in de basis is georganiseerd. Zo kan het voorkomen dat er een medewerker ziek is en er vervanging geregeld dient te worden. Wanneer er geen ander vast gezicht voor de kinderen beschikbaar is, wordt gestreefd naar de inzet van een vertrouwd of bekend gezicht.

Wanneer er door incidentele redenen een groep samengevoegd dient te worden, zal er voorafgaand, aan de ouders toestemming gevraagd worden. Dit gebeurt schriftelijk, bijvoorbeeld wanneer de kinderen worden gebracht.

Er wordt te allen tijde inspanning geleverd om verantwoorde en kwalitatieve opvang te kunnen bieden aan de kinderen, waarbij aan de wettelijke kwaliteitseisen wordt voldaan. Mocht er op enig moment geen sprake meer zijn van verantwoorde en kwalitatieve opvang, dan zal er worden overgegaan op het tijdelijk sluiten van een groep.

7. Collega's peuteropvang

Er wordt gewerkt met vaste gezichten in de groepen. Wanneer er een vaste medewerker niet aanwezig kan zijn wordt er gezocht naar de meest passende oplossing. Hierin wordt te allen tijde een weloverwogen keuze gemaakt.

De medewerkers zijn in het bezit van een 'Verklaring Omtrent het Gedrag' (VOG) die gekoppeld is in het Personenregister Kinderopvang aan PCBO Rotterdam. Zij voldoen aan de juiste diploma-eisen, 3F (een hoog niveau van Nederlandse taalvaardigheid) en zijn opgeleid voor VE of in opleiding. Wanneer zij in opleiding zijn bezitten zij minimaal een gekoppelde VOG en voldoen 3F niveau. Welke opleiding wordt gevolgd staat beschreven in het opleidingsplan. Zij mogen uitsluitend werken naast een volledig gediplomeerde VE-medewerker.

Wanneer de medewerker door ziekte of om andere redenen afwezig is, streven we ernaar om gepaste vervanging te zoeken door een medewerker te zoeken met een voor de kinderen bekend gezicht.

In het geval dat er maximaal 8 peuters aanwezig zijn, kan er worden volstaan met één volledig gediplomeerde VE-medewerker, mits het vierogen-principe en de achterwachting goed geregeld zijn.

Voor ouders en kinderen is het duidelijk welke medewerkers er aanwezig zijn op de groep en wanneer. Dit gebeurt doormiddel van de informatie die in het informatieboekje is opgenomen dat iedere ouder ontvangt bij inschrijving. Hierin staat vermeld wanneer welke medewerker aanwezig is op de groep.

7.1 Beleidsmedewerker en coaching

Vanuit de wet IKK hebben alle medewerkers binnen de kinderopvang recht op coaching, ter bevordering van hun ontwikkeling en professionaliteit. Specifiek op een VE-locatie worden extra uren ingezet om de kwaliteit van de VE te borgen en te versterken.

Pedagogisch beleidsmedewerker:

Om de inzet van pedagogisch beleidsmedewerker te berekenen volgens de wettelijke normen die zijn vastgesteld, is gebruik gemaakt van de volgende rekentool:

50 uur x het aantal locaties = minimale in te zetten uren op jaarbasis.

Peuteropvang De Schakel heeft op 1 januari 2026 1 locatie, wat neerkomt op **50 uur op jaarbasis**.

Pedagogisch coach:

Om de inzet van pedagogisch coach te berekenen volgens de wettelijke normen die zijn vastgesteld, is gebruik gemaakt van de volgende rekentool:

10 uur x het aantal FTE pedagogisch medewerkers = minimale uren inzet op jaarbasis.

De Schakel heeft 1 januari 2026 een fte van 2,1 wat neerkomt op **21 uur op jaarbasis**.

De uren worden individueel verdeeld ingezet en in teamverband. Gezien er in 2 groepen peuteropvang geboden wordt, is het totaal aantal uren over het gehele team (3 beroepskrachten) in te zetten.

VE-coach:

Om de inzet van VE-coach te berekenen volgens de wettelijke normen die zijn vastgesteld is gebruik gemaakt van de volgende rekentool:

10 uur per doelgroep peuter (met een VE-indicatie) per jaar.

Op 1 januari van elk jaar kijkt Peuteropvang De Schakel hoeveel VE-peuters er op de locatie worden opgevangen. Het aantal VE-peuters maal 10 is het aantal uur dat de VE-coach voor die opvanglocatie invulling

geef aan deze functie. De gemeente subsidieert (GOAB-middelen) geheel de kosten van de VE-coach. Verder stelt de gemeente een apart budget ter beschikking om gezamenlijke professionalisering op te tuigen.

Peuteropvang De Schakel heeft op 1 januari 2026 in totaal 23 doelgroeppeuters, wat neerkomt op **230 uur op jaarbasis**.

7.2 Overige collega's

Naast de medewerkers die werkzaam zijn op de groep en de beleidsmedewerker/coach, zijn er ook andere collega's die gemoeid zijn bij de peuteropvang. Deze medewerkers zijn allen in het bezit van een Verklaring Omtrent Gedrag (VOG) en gekoppeld in het Personenregister Kinderopvang.

De volgende personen zijn regelmatig een kort moment aanwezig zijn in de peutergroepen:

De directeur, de adjunct-directeur, de SMW'er, de leerkrachten van de onderbouw, de administratief medewerker/conciërge.

7.3 Stagiaires en beroepskrachten in opleiding

Peuteropvang De Schakel is een erkend leerbedrijf. De taken en bevoegdheden van een stagiaire of beroepskracht in opleiding zijn afhankelijk van de opleiding en het leerjaar. Iedere stagiaire of beroepskracht in opleiding wordt gekoppeld aan een vaste pedagogisch medewerker of leerkracht en/of schoolopleider die fungeert als begeleider.

Naarmate de opleiding vordert en benodigde onderdelen van de opleiding worden afgerond, kan in overleg met de begeleider worden bekeken of de stagiaire of beroepskracht in opleiding meer taken of bevoegdheden krijgt. Dit gebeurt uitsluitend wanneer duidelijk is dat de taken verantwoord kunnen worden uitgevoerd, waarbij de eindverantwoordelijkheid ligt bij de locatieleider.

Er wordt uitsluitend gewerkt met stagiaires en beroepskrachten in opleiding die beschikken over een geldige VOG. Daarnaast zijn zij voorafgaand aan hun eerste stage- of werkdag, ingeschreven in het Personenregister Kinderopvang en gekoppeld aan PCBO. De locatieleider is verantwoordelijk voor de koppeling en het bewaken van de naleving hiervan.

Het kan voorkomen dat er naast de medewerker ook stagiaires aanwezig zijn binnen de groepen. Zij lopen één of meerdere dagen per week mee en leren op deze manier hoe er gewerkt wordt binnen groep 0 of 1/2. Stagiaires voor groep 0 en 1/2 zijn altijd in het bezit van een VOG.

7.4 Beroepskrachten in opleiding/stagiaires en bezetting op locatie

Voor het inzetten van beroepskrachten in opleiding en stagiaires, gelden de volgende afspraken:

- Tot 1 juli 2026 geldt dat maximaal de helft van de medewerkers op een locatie beroepskracht in opleiding mag zijn. Daarvan mag maximaal een derde stagiaire zijn. Dit moet ervoor zorgen dat er voldoende gediplomeerde collega's zijn.
- Tenminste 50% van medewerkers die meetellen voor de beroepskracht-kind ratio (BKR) op een kindercentrum moet bestaan uit volledig gekwalificeerde beroepskrachten. Geen beroepskracht in opleiding of stagiaire.

7.5 Vaste-gezichtencriterium

Er wordt gewerkt met vaste gezichten, waarbij er dagelijks minimaal één vast gezicht voor het kind aanwezig is.

Voor kinderen tussen de 2 en 4 jaar geldt dat zij maximaal 3 vaste gezichten mogen hebben, waarvan er iedere dag minstens één aanwezig is.

Ouders worden hierover geïnformeerd tijdens het inschrijfgesprek, zij ontvangen een informatieboekje van de peuteropvang waarin vermeld wordt welke collega's wanneer aanwezig zijn en deze informatie is ook te vinden op de ouderapp. Als wordt afgeweken van de vaste bezetting worden ouders hierover geïnformeerd via de ouderapp en op de groep wordt dit nogmaals gemeld.

7.6 Vierogen-principe

Binnen de peuteropvang wordt er gewerkt vanuit het vierogen-principe. Dit houdt in dat er te allen tijde iemand kan meekijken of meeluisteren bij een medewerker op de groep. Op peuteropvang De schakel wordt dit als volgt gedaan:

Wij organiseren de opvang in groep 0 zodanig dat de medewerker de werkzaamheden uitsluitend kan verrichten terwijl zij gezien of gehoord kan worden door een andere volwassene. Dit betekent niet dat er continu iemand moet meekijken of meeluisteren, maar dat op elk moment de reële kans bestaat dat er een volwassene meekijkt of meeluistert. De uitvoering van het vier-ogenprincipe moet pedagogisch verantwoord en bedrijfseconomisch haalbaar zijn.

Groep 0 draagt zorg voor de uitvoering van het vier-ogenprincipe op diverse vlakken, zowel qua inrichting als personele bezetting. Binnen groep 0 staat de medewerker nooit alleen op de groep. Zolang er kinderen aanwezig zijn, is er minimaal een andere volwassene en vaak een of meerdere stagiaires aanwezig, om elkaar te kunnen ondersteunen wanneer nodig. De peuteropvang is waar mogelijk voorzien van glas. Vanuit het lokaal kan direct toezicht worden gehouden op de verschoonruimte, hal en toiletruimte. Op deze manier kan iemand altijd direct gezien worden door een andere volwassene. Wanneer een peuter nog niet zelfstandig naar het toilet kan wordt hij/zij begeleid door een van de medewerkers. De deur van het lokaal zal dan openblijven, zodat de medewerkers elkaar en de andere peuters kunnen horen. Mocht een medewerker voor een wat langere tijd uit de groep zijn, dan wordt een andere medewerker van de school gevraagd om te ondersteunen in groep 0. Tevens zijn er in en rondom de ruimte in het gebouw voldoende medewerkers van de basisschool aanwezig, die ook directe toegang hebben tot alle ruimtes van de peuteropvang.

Binnen groep 0 is de aanspreekcultuur een belangrijk punt. Ouders, medewerkers en stagiaires hebben een korte lijn met de VVE-coach en intern begeleider. Zij brengen met regelmaat een bezoek aan de groep. Situaties kunnen daardoor laagdrempelig ter sprake worden gebracht en zo nodig wordt er bij de directie om ondersteuning gevraagd. Er wordt niet gewerkt met camera's op de groep maar de ruimtes worden, zoals hierboven al omschreven, zo ingericht dat er een goed overzicht is en de groep goed toegankelijk is voor toezicht.

7.7 Achterwachtregeling

In de wet wordt de achterwachtregeling als volgt beschreven: Bij de opvang van meer dan drie aanwezige kinderen door maar één medewerker moet een achterwachtregeling worden getroffen waarin een achterwacht beschikbaar is die bij calamiteiten binnen vijftien minuten bij het opvangadres aanwezig is. Deze persoon is tijdens de openingstijden altijd telefonisch bereikbaar.

In ons actieplannen voor vaste thema's en risico's geven wij aan op welke wijze wij de achterwachtregeling hebben geregeld als iemand alleen op de groep aanwezig is en welke personen bereikbaar zijn als achterwacht.

Binnen peuteropvang De Schakel kunnen wij gebruik maken van diverse personen als achterwacht, het verschilt per dag welke persoon beschikbaar is. Indien nodig ligt de coördinatie van vervanging bij de directie. In geval van hoge nood kan eenvoudig een collega gehaald worden door een van de medewerkers aangezien peuteropvang De Schakel in het gebouw van de basisschool zit. Collega's zijn in het bezit van de telefoonnummers van collega's die als achterwacht genoteerd staan.

Naam	Functie	VVE	PRK	EHBO	BHV	Beschikbaar
Monique de Zwart	Pedagogisch medewerker	Ja	Ja			Maandag t/m vrijdag
Monique Bruchez	Pedagogisch medewerker	Ja	Ja			Maandag t/m donderdag
Suzan Ouwerkerk	Adjunct-directeur	In opleiding	Ja			Maandag t/m vrijdag

7.8 Mentor

Iedere peuter krijgt een mentor toegewezen. Ouders horen tijdens een intake of startgesprek wie de mentor van hun kind is. De mentor volgt de ontwikkeling en het welzijn van het kind en vult de observatieregistratie in. Indien nodig vraagt de mentor informatie op bij de andere collega's van de groep en bewaakt gemaakte afspraken met ouders. De mentor is ook het eerste aanspreekpunt voor ouders. Bij afwezigheid van de mentor kunnen ouders altijd terecht bij een andere medewerker van de groep of bij de coach.

7.9 Wennen

Wanneer een kind start op een nieuwe groep, is een wenperiode voorafgaand wenselijk. Kinderen kunnen zich pas ontwikkelen als zij zich veilig voelen en hebben tijd nodig om te wennen aan een nieuwe omgeving, andere kinderen en volwassenen en aan nieuwe gewoontes. Om die reden laten we kinderen, die moeite hebben met wennen, eerder ophalen door hun ouder(s), zodat zij een goede ervaring kunnen opdoen op de peuteropvang en basisschool. Liever tien minuten een goede ervaring opdoen, dan een uur aanwezig en een onveilig gevoel. Er wordt in dit geval een wenrooster op maat gemaakt en besproken met ouders.

Op De Schakel streven we ernaar om het wenproces voor de kinderen en de ouders zo goed mogelijk te laten verlopen. De wenperiode geeft onze medewerkers de gelegenheid om het kind te leren kennen, zodat zij de zorg goed in zich op kunnen nemen. Wanneer er in groep 0 een plek beschikbaar is voor een nieuwe peuter wordt deze peuter opgeroepen door middel van een (oproep)kaart of een telefoongesprek. Voor aanvang van de startdatum vindt er een kennismakingsgesprek plaats tussen de medewerker en ouders, middels het zogeheten mentorgesprek. Tijdens dit mentorgesprek worden er in overleg wenafspraken gemaakt voor het kind, bijvoorbeeld door uren op te bouwen.

Wanneer de leerlingen uit groep 1/2 voor het eerst naar school komen krijgen zij ca. 4-6 weken van tevoren een uitnodiging (oproepkaart) om te komen wennen. Er worden 4 wenmomenten afgesproken (4 dagdelen). Tijdens het wennmoment wordt er aandacht besteed aan de kennismaking met de leerkracht. In deze periode kunnen het kind, de ouder(s)/ verzorger(s), de leerkracht wennen aan elkaar, de groep, het dagritme, regels en gewoontes. Er wordt rekening gehouden met emoties van het kind tijdens het wennen. Wanneer kinderen echt niet kunnen wennen, wordt dit eerst besproken met de ouder(s)/verzorger(s) en vervolgens met de leidinggevende. Bij het brengen van een nieuw kind is het ook van belang dat er met de ouder wordt afgesproken wat de prettigste manier is van afscheid nemen. In de meeste gevallen is een vlot afscheid het fijnste voor het kind.

7.10 Warme overdracht en doorgaande lijn

Basisschool De Schakel heeft een eigen peuteropvang. Dit biedt vele kansen en voordelen bij het neerzetten van de doorgaande lijn. Zo wordt er binnen zowel de peuteropvang als de school bijvoorbeeld gewerkt met een onderbouwteam van groep 0 t/m 2, is er één visie en is er een doorgaande lijn in zorgstructuur. Om te zorgen voor een sociale veiligheid in de nieuwe groep en een doorgaande lijn in aanbod, worden de volgende acties ingezet:

Wennen en doorstroom naar groep 1:

- Peuters hebben in de maand voor zij starten 4 wenmomenten, waarin de kinderen, ouders en de leerkracht elkaar leren kennen.
- De medewerkers van de peuteropvang zorgen voor een warme overdracht voordat het kind aan deze wenmomenten begint.
- In Esis wordt nog een overdrachtformulier ingevuld en opgeslagen.

Overdracht naar een andere basisschool of een BSO gebeurt schriftelijk als er toestemming is van de ouders. Eventuele afspraken voor een wenperiode extern worden gemaakt met ouders.

7.11 Peuterverlenging

Wanneer een kind nog niet toe is aan de overstap van de peuteropvang naar groep 1, kan peuterverlenging worden ingezet. Dit betekent dat het kind maximaal zes maanden langer op de peuteropvang kan blijven. Deze extra periode wordt door de peuteropvang benut om het kind verder te begeleiden richting een passende vervolgstap.

Wanneer peuterverlenging aan de orde is, is het van groot belang dat de ouder goed wordt geïnformeerd over de aanleiding, de inhoud en de voorwaarden. In het gesprek worden de volgende punten besproken:

- **De reden** waarom het kind op dit moment (nog) niet kan doorstromen naar groep 1;
- **De duur** van de verlenging (maximaal zes maanden);
- **Welke dagen en/of uren** het kind de peuteropvang blijft bezoeken;
- **Het stopzetten van de kinderopvangtoeslag** (de opvang valt niet meer onder reguliere kinderopvang);
- **De verlenging is kosteloos;**
- **Het kind blijft verzekerd via PCBO.**

Kinderen die gebruik maken van peuterverlenging worden niet ingeschreven op de basisschool. Dit heeft te maken met de wettelijke zorgplicht: zodra een kind is ingeschreven, is de school verantwoordelijk voor het bieden van passende ondersteuning. Als op dat moment blijkt dat het kind meer baat heeft bij een andere school of voorziening, zit de school hier formeel aan vast. Door het kind nog niet in te schrijven, blijft er ruimte om samen met ouders te zoeken naar de best passende vervolgstap voor het kind.

Omdat het kind in deze tussenperiode ook niet meer in het systeem van de peuteropvang geregistreerd staat, is het belangrijk dat de verlenging wordt gemeld bij de medewerker voorschooladministratie. Zo blijven de kinderen (administratief ook) zichtbaar. Ouders/verzorgers dienen een verklaring te ondertekenen voor akkoord en 'voor gezien'.

8. Ouders

Ouderbetrokkenheid speelt een grote rol bij de VVE. De ontwikkeling van een kind wordt het sterkst bevorderd wanneer het thuis wordt gestimuleerd in een ondersteunende omgeving. Om ouders actief te betrekken, is een 'educatief partnerschap' de basis. De samenwerking is gebaseerd op wederzijdse verwachtingen, respect voor diversiteit en open communicatie.

Omdat elke ouder en gezinssituatie anders is, is maatwerk noodzakelijk. Er wordt zo veel als mogelijk gezocht naar een persoonlijke benadering voor de samenwerking. Een effectieve samenwerking ontstaat door heldere afspraken te maken en een open dialoog te voeren, waarbij zowel de expertise van professionals als de inbreng van ouders wordt gewaardeerd.

Ouders worden bij aanvang van een nieuw thema uitgenodigd voor een gezamenlijke start. Het nieuwe thema wordt door middel van een voorstelling bij de kinderen geïntroduceerd. Wanneer een thema wordt afgesloten zijn de ouders weer welkom om te kijken wat de kinderen deze periode hebben geleerd over dit thema.

Elke maand is er voor alle ouders van De Schakel een themaochtend over diverse onderwerpen.

Ouders worden via de ouderapp betrokken bij de activiteiten van de kinderen in de klas, activiteiten worden vergezeld van foto's beschreven, zodat ouders hier thuis over kunnen napraten met hun kind.

Bij de organisatie van feesten zoals, Kerst, Pasen en Sinterklaas of uitstapjes worden ouders uitgenodigd om te komen helpen in de groep van hun kind.

8.1 Informatie aan ouders

Via de ouderapp worden nieuwsbrieven, informatie en foto's gedeeld met ouders.

In de groepen 0 t/m 2 vindt ieder schooljaar na 3 weken een startgesprek van maximaal 30 minuten plaats tussen de ouders en de leerkracht. Tijdens een startgesprek maken de medewerker, kind/ leerling en ouder kennis met elkaar en worden wederzijdse verwachtingen uitgesproken voor het komende half jaar. Halverwege het schooljaar is er een vervolgesprek om de vorderingen van de ontwikkeling te bespreken en nieuwe doelen te stellen voor de 2de helft van het schooljaar.

Naar aanleiding van de registraties in KIJK! vinden er ook nog 2 oudergesprekken plaats (november en juni/juli). Tijdens dit 10-minuten gesprek wordt er een tussentijdse check gedaan en bevindingen tot dan toe besproken.

Uiteraard vinden er op verzoek van ouders of medewerker/ leerkracht tussentijds gesprekken plaats over onderwerpen die op dat moment relevant zijn.

8.2 Adviesrecht

De directeur of VVE-coach bespreekt minimaal één keer per jaar het pedagogisch werk- en beleidsplan met de oudercommissie, waarbij zowel wordt teruggekeken op de afgelopen periode als vooruitgeblikt op toekomstige ontwikkelingen. Wanneer er tussentijds een wijziging plaatsvindt in het pedagogisch werk- en beleidsplan zal dit ook aan de oudercommissie worden voorgelegd/besproken, hier wordt verslag van gemaakt of hiervoor wordt door hen getekend. Afspraken omtrent welke onderwerpen besproken dienen te worden met ouders en oudercommissie en afspraken omtrent de verslaglegging hiervan, staan beschreven in het **'PCBO-reglement oudercommissie'**.

Binnen De Schakel hebben we een goed functionerende medezeggenschapsraad, die gevormd wordt door ouders en leerkrachten. De directeur fungeert als adviserend lid. Ongeveer zes keer per jaar vinden er vergaderingen met de MR plaats, waarin beleidsmatige zaken worden besproken. De MR kent zowel adviesrecht als instemmingsrecht. Argumenten van de MR kunnen invloed uitoefenen op de uiteindelijke besluitvorming.

Voor de peuteropvang geldt dat er is gekozen voor een MR met een vertegenwoordiger vanuit de peuteropvang (een vorm van “alternatieve ouderraadpleging”). Daarnaast blijven we ons inspannen om een oudercommissie te vormen die 4 keer per jaar bij elkaar komt. Wanneer ouders interesse hebben voor de MR of de oudercommissie kunnen zij zich aanmelden via de leerkrachten/ medewerkers. Voor meer informatie over de oudercommissie verwijzen we naar ons reglement oudercommissie De Schakel.

8.3 Interne klachtenregeling ouders peuteropvang

Als u als ouder niet tevreden bent over de dienstverlening of bejegening, dan stellen wij het op prijs dat u dit zo spoedig mogelijk bespreekt met de betrokken medewerker(s). Mocht dit niet lukken of niet leiden tot een oplossing, dan kunt u uw ongenoegen bespreken met de direct leidinggevende van de medewerker(s). Leidt dit niet tot een bevredigende oplossing, dan kunt u een formele klacht indienen via klachtencoördinator@pcbordam.nl. Houd er rekening mee dat u hiermee een formele klachtenprocedure start. Deze wordt binnen maximaal zes weken afgehandeld.

Vermeld bij het indienen van een klacht minimaal:

- Datum
- Uw naam en adres
- Indien van toepassing: de naam van de medewerker op wie de klacht betrekking heeft
- De locatie en de groep/de betreffende afdeling van het bestuursbureau
- Een omschrijving van de klacht

Tijdens het intakegesprek worden ouders op de hoogte gesteld van de interne klachtenregeling. Daarnaast kunt u als ouder de klachtenregeling nalezen in de **Interne klachtenregeling ouders peuteropvang** via www.pcbo.nl. Wij streven er te allen tijde naar om samen tot een oplossing te komen.

Bent u niet tevreden over de interne afhandeling van uw klacht? Dan kunt u voor advies terecht bij het **Klachtenloket Kinderopvang** of uw klacht indienen bij de **Geschillencommissie Kinderopvang**. U kunt er ook voor kiezen om uw klacht direct bij de Geschillencommissie Kinderopvang in te dienen.

*Ieder jaar levert PCBO een klachtenverslag van het afgelopen jaar aan bij de GGD. Hierin is opgenomen hoe de klachten zijn afgehandeld. Het verslag wordt vervolgens ook geplaatst op de website van PCBO.

9. Slotwoord

Dit pedagogisch werk- en beleidsplan vormt de basis voor de dagelijkse praktijk binnen **peuteropvang De Schakel**. Het biedt houvast voor medewerkers. De naleving van dit beleid is van groot belang. Er wordt zorggedragen dat alle betrokkenen hiernaar handelen in de dagelijkse praktijk. Dit is terug te zien in de begeleiding van de kinderen, binnen de samenwerking met ouders, binnen het team en de doorgaande lijn.

Om de kwaliteit en effectiviteit van de aanpak te waarborgen, wordt dit beleidsplan jaarlijks geëvalueerd. Op basis van observaties, ervaringen uit de praktijk en eventuele nieuwe inzichten of wet- en regelgeving wordt het plan waar nodig bijgesteld. Op deze manier blijft het pedagogisch werk- en beleidsplan actueel en in lijn met de behoeften van de kinderen, ouders en de kwaliteitseisen.

Er zal te allen tijde inspanning worden geleverd om een veilige en uitdagende omgeving te bieden, waarin ieder kind de ruimte krijgt om zich op zijn of haar eigen manier optimaal te ontwikkelen.

Documenten mogelijk op te vragen door ouders:

- Oudercommissiereglement PCBO
- Beleidsplan veiligheid en gezondheid
- Ouderbeleidsplan